

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
cada trimestre

ESPANYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTORICO, 10.
ESTRANGER, 18.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LO CARNAVAL DE BARCELONA.

D'ensà que cada dia sembla Carnestoltas, quan ve la ocasió en que efectivament ho es, la gent fa 'l ton-tò, arrufa 'l nas y no presta la menor atenció al curt número de màscaras que 's llensan encare al carrer per probar que si en los dias usuals tot'hom sab tenir dugas caras, en aquestos especialment hi ha qui s'arrisca á portarne tres.

Que 'l Carnaval vá en decadencia, que la costum de posarse caretas de roba y cartrò sobre las de carn se pert, es evident: las disfressas que 's véuhen entre 'ls aburríts que 's passejan, son tan claras com las pessetas en las butxacas dels contribuents.

Ja han passat á la historia aquells Carnestoltas de quan en Canonje y quatre gats més organisavan las mascaradas y brometas que davan un caràcter tant viu y marcat al Carnaval de Barcelona. Avuy en Canonje més s' estima fer jochs de mans, y altres, que en materia de disfressarse son uns trunfos, també. S'han acabat, pera no tornar may més aquellas deliciosas festas en que las casas se passejavan pe 'l pla de la Boqueria, y 'ls barcos anavan Rambla amunt. Are las casas no 's mouhen, com no siga per apujar lo lloger dels pisos, y 'ls barcos no están per cansons; dormen.

Si bè en aquestos últims anys algunas brillants cabalgatas donavan certa animació á la festa, la cosa no tingué trascendencia: era allò la revivalla de la mort, aquella claror suptada que dona 'l llum antes d'apagarse. La gent no té quartos, y no tenintne no está per gresca; los quartos son lo termómetro del humor.

Lo Gavilan ha plegat veyent que, morta la innocencia, no trobava un colom per un ull de la cara y lo Taller del embul deu haver deixat la seva eyna á algú que la necessitava per ferne lleys. Lo Carnaval, tal com se concebia antigament, y tal com deu ser en rigor, ha sigut ferit gravement, y si ja no es mort, poch se n'hi falta.

Apesar d' aixó, com en lo mon sempre quedan *larsaros* que viuhén atrassats de mitj sigle, quan aquestos dias arriban no deixa d' alsarse alguna véu que crida: ¡Viva 'l Carnaval! Y vingan caretas de cartrò y vestits de llustrina, y quatre confits de tant mal gust com las caretas y 'ls vestits, y cap al carrer á fer tabola. Ja tenim lo Carnaval armat.

Surtim, passejem per Barcelona y cada any veyém lo mateix que l' any anterior, ó una mica ménos. A las primeras horas de la tarde los cotxes comensan á deixar-se caure per la Rambla, carregats de grans que volen fer lo criatura y criaturas que volen fer lo gran. D' allò 'n diuhén la *rua*; cosa tant pesada y desagradable, que molts vegadas podrian acentuar la a.

Allà tréu lo cap per la finestreta del carruatje un noyet de quatre anys, ab la candeleta al nas, vestit de general. Aquí un xicotet qu' encara no sab la o, seu al costat del cotxero rumbejant un estrambótich traje de metje antich; allí una mosseta vestida de condesa llepa un carmetlo, mirant de fit á fit y festejant ab un bordegás mal educat y revoltós, que lluheix un primo-

ròs frac carregat de creus.... ¡Generals de quatr' anys! ¡metjes que no saben la o! ¡criaturas que festejan! ¡desvergonyíts ab lo pit plé de condecoracions! Vaja, lo de sempre.

Tirém més avall. Vè una carretel-la farsida de joves vestits de micos: lo traje 'ls va divinement. De las caretas no cal dirho si se 'ls assentan bè: las sévas caras senblan mollos de ferne. 'S véu que s' han proposat fer broma y ho consiguénen completament.

Mentres lo cotxe segueix lo seu curs acompassat, ells examinan los balcones que, plens de senyoretas, pareixen los aparadors de las quincallerias á la vigilia dels Reys. Un ja n' ha vist una de coneguda en un segon pis; agafa una capseta de dulces, pren la punteria durant déu minuts, las nenas del balcò se apartan xisclant y fent trenta mil muecas, tira la capseta que fuig volant, y toca al ull dret d' un senyó que passava per l' acera tres cents passos més avall.

Las senyoretas riuhén, lo *mico* 's formalisa y per assegurar 'l tret, tira déu ó dotze cucuruxos, logrant que al fi 'n vagi un.... al balcò del entressuelo.

La tarde vá avansant: lo barullo aumenta, los cotxes s' empenyen los uns als altres com los pobres en las casas hont donan lo xavo, y 'ls mascarons se barrejan entre la gran massa de gent que vá á peu, no sé si per que sab tant, donant á la Rambla, desde 'l mar á la Plassa de Catalunya, si no l' aspecte de un Carnaval animat, lo d' un infern de crits y trepitjadas.

Los ulls giran d' aquí per allà esberats; los ciutadans de las cadiras disputan ab los que, drets darrera d' ells, contemplan la *rua*; los joves riuhén, promovent espentas allí hont hi ha noyas; los que tenen ulls de poll renegan; los que traginan barret nou miran ab fieresa als que alsan lo bras; los que duhen rellojje 's posan la ma á la butxaca, y alguns dels que no 'n portan procuran posarla á la dels que 'n duhen.

Passa aquí un ganapia vestit d' espart, portant á la ma una pastanaga que encara no ho es tant com ell y ab la qual se venta las moscas y pára 'ls tostorros que l' hi cauhen sobre. Més enllá un tipo ab una canya, fa tremolar sobre una colla de xicots una figa més difícil d' haver que la gloria del cel. Entre un grupo de mosquits socials, se revolcan dos gamarusos vestits de moro, que si poguessin tornarse'n á casa ab una volada, no tardarian un pare-nostre en serhi pera treure's aquells calsotets espellifats y 'ls turbans de cobrellit ab flors de color de rovell. Allí 's passeja una fulana que aprofita l' ocasió de pogueu dur cubert lo que 'ls altres dias ha de dur descubert, per permetre's destapar alguna cosa que 'ls altres dias ha de dur tapat. Allí un jove vestit de vell fa tantas diabluras y xavacanadas, que dona á comprendre que si va seguint d' aquell modo no arribará á la edat que la careta representa. Aquí tontos fent lo mussol; allí mussols fent lo tonto. Tot es confussió, cridória, barullo: *personatjes* sense gracia, tipos ab massa *xispa*, criaturas plorant, donas esclafadas y dotzenas de personas que maleheixen lo moment en que han sorlit de casa.

Mentres tant s'ha fet fosch: lo formiguer de la gent vá disipantsse; los mascarons quedan sols ab sa ridiculesa, los senyoretas que han passat la tarde per la Rambla á caball van á tornar la bestia, y 'ls cotxes s' escampan per tots cantons, á manera d' aquells rams de cohets que acostuman á donar fi á las funcions pirotécnicas.

Aixó es lo Carnestoltas en lo primer dia.

Vè 'l segon y á poca diferencia 's repeteix lo mateix. Ménos animació pe 'l mitj de la Rambla y si fa ó no fa igual número de cotxes. Los *pierrrots* y *dominos* de peu y de caball fan l' os á las senyoretas de las carretel-las; las noyas dels balcones miran y remiran y proban d' agafar las caixetas de confits que 'ls joves tiran y que no 'ls arriban de mitj quart, y 'ls mascarons que no tenen feyna continúan passejantse per entre la concurrencia vestits de moros, de cafres y d' indios, donant á coneixe que aquestos dias l' Africa comensa á la Rambla de Canaletas y acaba davant de las Adressanas.

Ni un pensament ingenios, ni una ocurrencia original campeja per entre l' abigarrament de trajes que bellugan sense concert de l' un cap al altre de Rambla. Jo ja ho veig: las que tenen ingeni no están pera anar á fer lo tarambana per aquets mons de Déu, y 'ls qu' están per anarhi, no tenen ingeni.

De carros plens de mascarons ab ollas de llauna al cap y casullas de sacas; de comitivas d' estudiants imitant personatjes que 'ls altres no coneixen y ells ab prou feynas; de *troupes* de cuyners armats de colossals forquillas y colossals pocas soltas; de lletereros que portan escrit ab mangra lo lema *Miseria!* no 'n vulguin més.

Sobre tot, aixó últim: la miseria abunda de un modo notable.

L' endemà la cosa vá perdent lo seu *brillo*. La broma es insipida y pobra com la dels dias passats; los joves de las carretel-las han acabat los confits; las noyas están aburridas de parar y no tomar res; los mascarons han tingut més de quatre disputas y no volen anar á la *rua* á fer una desgracia: tot'hom está cansat, tot'hom vol seure, y á seure se 'n vá.

La saragata 's concentra en los cafés. Cuadrillas que *tocan* la guitarra y que després d' haver *tocat* alguns quartos *tocan* lo dos; pollitos disfressats ab tot lo mal gust que Déu los ha dat, esbroncant en castellá á senyoretas que 'ls coneixen per l' *asiento*; homes vestits de dona ab la cara desembrassada de pels y 'l pit embarrasat de draps; vels'hi aquí tot lo que en un café hi *veuhén* aquest dia, mentres *beuhén* alguna cosa.

Pe 'ls carrers la gatsara sembla que vulguí tornar á animarse. D' un cantó ó d' un altre vé una colla que porta un Carnestoltas de palla estés sobre un carro funerari. Dich una colla per no dir dugas ó tres. Devegadas s' han trobat per un mateix mateix carrer dugas comitivas, portant cada una lo seu Carnestoltas respectiu ajegut y mort entre quatre hatxas. Aixó sempre revela un progrés; y al ménos si en aquest sigle no s' ha demostrat encare palpablement la pluralitat de mons habitats, s' ha demostrat la pluralitat de Carnestoltas.

La colla que acompanyava al ninot mort segueix tropessant a cada pas un curs més o menys llarg que may es lo que s'ha anunciant previament, y després d'haver ostentat sas habilitats quatre xicots en camisa, altres vestits de calavera, altres fent veure que s'treuen bestietas de sobre, y altres ab ocurrencias y trajes per l'istil, lo carro del Carnestoltas torna a puesto, los pochos desesperats que han apurat la broma hasta l'últim moment plegan lo ram, los cafés se despejan, y al cap de pocas horas, la ciutat hont tot era bullici y soroll, reposa tranquilament vetllada pe'ls serenos que cantan las doos!... ó l' hora que sigui.

Aixis passen los tres dias de saragata. Lo Carnestoltas es mort: ¿que correspon llavoras? Enterrarlo. Quan s'arriba a aquest punt la indiferencia s'acaba, ja ningú fa l'orni. Una cosa es anar a fer lo ximple pe'ls carrers ó a mirar com los altres lo fan, y una altre cosa es passar (un dia al camp menjant botifarras, carn, peix y tota classe de manduca en senyal de ser dia de dijuni. ¡Enterrar al pobre Carnestoltas! Es un dels enterrats que hi va més gent.

De bon dematí ja sembla que a Barcelona hi hagi la febre groga: tot'hom la abandona. Los tranvías no poden dir faba, lo carril de Sarriá fa més camins que una vella al niu; tot'hom empeny y corra, tot'hom té por de no serhi a temps; pero ab penas ó treballs tot'hom marxa, tot'hom vá a fora y a mitja tarde, qui més qui ménos, tot'hom está saltant y brincant ab la panxa plena per dalt d'aquests timbots que rodejan Barcelona.

Cap al tart torna la gent xano xano, uns satisfets, altres contents, altres alegres... y bona nit, Carnestoltas; ja s'ha acabat la funció; ja esta enterrat.

Paulatinament lo Carnestoltas s'anirà suprimint, no trobantse l'més petit alicient en una festa que ha perdut tota significació, perque ha perdut la gracia que en altres temps tingué.

Desapareixent lo Carnaval, desapareixerá també, com es natural, la celebració de la seva arribada, los tres dias de disfressas y finalment la seva mort.

Lo que 'm sembla que no s'perdrá tant facilment es la costum d'enterrarlo.

C. GUMÁ.

SIMON GOMEZ.

La mort segueix incansable segant la existencia dels homes de valia.

Aquest dia vá tocarli l'torn a un artista de mérit verdader, jove encare, aplaudit sempre, estimat de tots, font inagotable d'hermosas esperansas.

Ha mort en Simon Gomez.

Fill de una familia modesta que a copia de sacrificis sapigué aprofitar las qualitats que a Simon adornavan: deixeble de l'Academia de bellas arts: admirador entusiasta dels pintors de l'escola espanyola, de Ribera, Velazquez, Murillo y Zurbarán, quals millors quadros continguts en lo Museo nacional estudiá concienzudament y copiá ab verdader amor, lo dia que s'proposá donar curs a son geni, aparequè un pintor ab personalitat propia, que sabia emplear los tons vigorosos, lo color solit dels mestres que han sigut gloria de las bellas arts en Espanya.

Sos quadros millors son *Lo daus*, *Las cartas*, *Ponseleta*, *Carme*, *Tercetto*, *La tornada del soldat*, en los quals si no s'hi trobava un gran atreviment y novetat en la concepció, hi resplandian qualitats de forma verdaderament inimitables.

Ningú com ell sentia aquells tons calents, armoniosos, plens de vida, de llum y d'expressió. Ningú com ell era aplaudit y admirat.

En las oposicions a una cátedra de colorit, si no obtingué l'primer lloch de la terna, alguns vots conquistá, y l'tema tractat, *Desesperació de Judas*, designat per la sort, l'hi valgué que la Diputació provincial adquirís lo seu quadro.

Pintá alguns quadros religiosos que figuran en l'iglesia del Pi.

Per encàrrech de una familia acomodada pintá *Moisés salvat de las ayguas del Nilo*, y la mort l'ha sorpres pintant un quadro de assumpto mitològich: *Perseo presentant la testa de Medusa*.

Tots los seus quadros están escampats per Barcelona, Inglaterra y Alemania, ahont era tant estimat com aquí mateix.

Una malaltia curta, una erissipela que degenerá en un atac cerebral l'ha dut al sepulcre, quan molts de sos amichs apenas tenian coneixement de sa enfermetat.

Las arts catalanas plorarán molt temps la mort de Simon Gomez. Ab ell perden un dels artistes més apreciats y dignes, que a un gran talent reunia además un gran cor.

Una llàgrima sobre son sepulcre.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La quaresma es la temporada de menjar de magre; y 'ls propietaris del Liceo que durant tot aquest temps s'han contentat menjant bunyolets, are s'preparan a dejunar per enter.

¡Tot es relatiu en aquest mon!... Per ells los bunyols eran alguna cosa, y la proba está en que se 'ls menjavan: are no menjarán res y celebrarán dignament la quaresma.

Es a dir: si l'Sr. bisbe ho consent y l'Sr. Governador hi vé bè, d'en tant en tant podrán recrearse anant a veure la *Passió y mort de N. S. Jesucrist* que al menos es una novetat, sobre tot presentantla ab aquell aparato de déu ó onze anys endarrera.

Y tindrem que aquesta passió y mort, vindrá després de la *mort y passió* que ha suferit l'art dramàtic y la formalitat en lo Gran teatro a mans de la societat artistica.

Vostés ja saben que en los programas van prometre's 18 óperas; y s'ha acabat la temporada sense que n'hajan anat fet més que set, y encare ab crossas.

Vaja, senyors propietaris, senyora junta, senyors abonats, senyors bolsistas: concurrents gustosos ó obligats del gran teatro... ¿creuhen—pósense la mà al pit—creuhen que aném bè d'aquest modo? ¿Creuhen que aixó es lo cultiu del art lirich? ¿S'han figurat que l'crédit del Liceo pot sostenirse?

Donchs endavant y fora: procurin que per Pascua se reanudi la cosa, y demanin al mon musical que giri la cara perque no se l'hi escapi l'riure a las sévas barbas.

Al Principal la mina dels *sobrinos del Capitan Grant* té encare filons que s'explotan.

A Romea, quan vostés llegirán aquestas ratllas, s'haurá ja estrenat lo *Joan Blancas*; pero sápigam que quan jo las escrich no l'han fet encare, per lo qual, deixo enfilada l'agulla, per embastar un judici critic complet é imparcial la senmana entrant.

Y ja que de un'obra catalana s'tracta parlarém clá y catalá.

N. N. N.

ESCENAS NOCTURNAS.

Son las dugas de la matinada y en una vila important de Catalunya, mentres tothom tranquilament reposa, en un carrer dels més principals, se sent trucar desafortadament a la porta de ca'l notari.

Al cap d'un rato, l'home de l'art de la ploma, ab los estrenyacaps posats y embolicat ab una bata obra l'balcó y treynt lo cap pregunta:

—¿Qui hi há?

—D. Mariano: soch jo, un criat de casa D. Esteve Ragull, cuyti, vesteixis y vinga.

—¿Y aixó?

—Lo pobre D. Esteve acaba tenir un atach de feridura, y ha de fer testament... Cuyti, per mor' de Déu, que l'demana...

—Espéra't, que baixo desseguida... ¡Ay pobre don Esteve!

—Dispénsim, no puch esperar-lo: tinch de anar a ca'l apotecari per medicina; vosté mateix, vesteixis y vaji desseguida a casa del amo. Tothom está llevat: truqui y l'obrirán al moment.

—Está molt bè.

Lo notari tot vestintse té varios pensaments.

Primer pensa: ¡Mare de Déu, y com se fereix la gent!... Bè si: jo ja 'u veig: no s'fán carrech de que 'ls anys hi son: menjan com si fossen joves, y está clar, ab un moment se'n ván a ca'n Carrasco... ¡Ay Senyor!

Després calcula lo que l'hi valdrá l'testament de D. Esteve, y l'una cosa l'consola de l'altre.

Al cap de un quart, y havent tret del armari lo paper del sello corresponent sortia de casa, y se'n anava a ca'l Sr. Ragull.

Mentres practicava aquesta operació, a ca'l Sr. Ragull hi passava una escena divertida.

¿Que s'pensan que D. Esteve estava malalt? Cá! no senyors: precisament aquell dia y en aquella hora dormia com un patriarca.

¿Y donchs qu'era la visita del mosso a ca'l notari? Que no hi havia tal mosso, tal aca, ni tal barraca: era un bromista de primera que tractava de celebrar lo dia d'ignocents.

Y aquest bromista, al sortir de casa l'notari se'n aná a casa el Sr. Ragull qu'era a la plassa y truca també desesperadament.

Surt un criat pèl balcó:

—¿Qui hi há?...

Y l'bromista tirant una pedra als vidres pregunta: —¿Sabrian dirme si es avuy lo dia d'ignocents?

—¡Pillo! Brétull crida l'criat: ja veurás, ja baixo y t'ho esplicaré.

Lo bromista respon sense inmutarse:

—Ja pots baixar: farás molt bè, perque dintre de un quart tornaré a passar.

Y efectivament, lo criat del Sr. Ragull vá agafar un garrot colcantse darrera de la porta.

Un quart just feya, quan hi arriba l'notari y truca. S'obra la porta, una fiera s'tira sobre D. Mariano, comensa a clavarli garrotadas de boig, D. Mariano sense saber lo que l'hi passa crida ausili, y al altre cantó de la plassa ressona una riatlada...

Era l'bromista que vá celebrar ab aquesta treta l'dia d'ignocents.

A. DEL F.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Un jutje francés, Mr. de Harlay vá veure s'elevat a la dignitat de primer president del Parlament.

Apenas nombrat, lo cos de procuradors aná a demanar-li la seva protecció.

—¡La mèva protecció! exclamá Mr. de Harlay. Los pillets que no contin ab ella: no la tindrán may; y 'ls homes de bè, no la necessitan.

Lo rey Lluís XV passant un dia per davant dels granaders de la guardia, digué al embaixador d'Inglaterra que l'acompanyava:

—Aquí teniu la gent més brava del mèu reyne: no n'hi ha un tant solzament que no estiga cubert de feridas.

Lo lord replicá:

—¿Y 'ls que 'ls ván ferir?

—Ja son mort! exclamá un granader.

Entre dos escriptors, Ducis y Chamfort.

Chamfort deya:

—Es molt estrany que havent tingut un diluvi per castigar la corrupció humana, al veure com estém, Déu no n'envihi un'altre

—No 'u estranyis pas, respongué Ducis. ¿Sabs perque no l'envia? Perque Déu s'ha convensut de que l'primer vá ser completament inútil.

Rivarol vivia aislat.

—Perque no surts de casa? ¿Perque no freqüentas las reunions? Perque no t' deixas veure?

—Perque? digué: perque ja hi arribat a un estat que a las donas no las estimo, y als homes los coneixo massa.

Pintura de la córt de Fransa en temps de Lluís XIV. *Mademoiselle* de Blois, filla natural del rey, estava a punt de casarse ab lo duch de Chartres.

—Pero desgraciada! l'hi deya Mad. de Caylús ¿qué no sabs que l' duch de Chartres está boig per *mademoiselle* de Bourbon?

—Psé! respongué: jo no 'm preocupo de que m'estimi ó deixi d'estimarme; de lo que 'm preocupo es de que s'casi ab mi.

Per més que siga molt coneguda, hém de consignar dintre de la present colecció la frasse favorita de'n Prim, en los seus primers anys de perills y de aventuras.

—En Prim deya: «O faixa ó caixa.»

Aquesta frasse de la qual s'ha apoderat lo llenguatge corrent, passará a la posteritat, com aquell ditxo del desgraciad compte de Urgell, quan al oposarse a las decisions del Concell de Caspe, ab las armas a la mà, deya:

—«O rey ó res.»

F. NAT.

A MON AMOR.

Si a la vesprada, los raigs de lluna te comunican cosas de mi, y t' diuhen pálits si amor me portas, digas que si.

Si al trencar l'auba, gaya aucelleta cantant t'anuncia lo fresch malí, y t' diu ab gracia si molt m'estimas, digas que si.

Si ab arrogancia, tota il·lumina ta rica cambra lo sol diví y t' diu alegre si molt m'adoras, digas que si.

Si al aixecarte vas a flayrarme las flors hermosas de ton jardí y t' diuhen totas si m'idoltras, digas que si.

Si á mitja tarde truca á ta porta
algun fulano y 't diu si hi so,
portant un compte perque li pagui
digas que no,
sempre que no.
BALDOMERO ESCUDÉ Y VILA.

ESQUELLOTS.

Prés á la Rambla 'l dia de Carnestoltas:
—Vaja, aném dejenerant d' any ab any. Aquí tens la Rua que ja no pot anar.
—Aixó ray, que hi posin un accent, y tindran la Ruá, qu' es una cosa molt bona per purgarse.

No estranyin que no 'ls parli dels balls de la Baldufa: era una cosa massa íntima perque puga ocupar-me'n. Un amich mèu me deya que tot ho havia vist vert.
—Será perque has vingut de mestre, l' hi responia un socio, y t' has posat ulleras verdas.

Lo Carnestoltas cada any pitjor.
Van comensar las máscaras obsequiant á las senyoretas ab dulces y carmellos; y han acabat insultantlas ab insolencias y grosserías.
Avants hi havia disfressas que 's divertian.
Are 'l públich las pren' pèl sèu compte, y la major part de las vegadas las destarota.
Ademès, no son pochos los que han prés la costum de disfressarse per taparse la cara y anar de café en café y de casa en casa demanant caritat.
A n' aixó ha quedat reduhit lo Carnestoltas.

Dilluns vá ocorre una escena horrible.
Un pobre treballador valenciá, passaba tranquila-ment ab la sèva dona pèl Plá de la Boqueria.
Un mascarón vá insultarla, y 'l treballador vá donar-li una bofetada.
Lo mascarón vá treure's un ganivet causantli una terrible ferida al ventre.
L' endemá moria 'l pobre treballador entre 'ls més horrosos torments.
Y aquí 'n tenen un que vá divertir-se.

Francament, per celebrar lo Carnestoltas d' aquest modo, millor seria no celebrarlo.

Nos dihuen uns estudiants que al passar pèl carrer de Pelayo varen veure aquest dia á un tinent d' arcalde, apuntant una paret.
Y 'ns asseguran que varen veure'l, perque es un tinent d' arcalde molt voluminós, casi enorme.
Lo que no van veure cap municipal que s' hi acostés y l' hi fès pagar la multa.
Y es llástima que ja que no hi ha Fivallers entre 'ls regidors no n' hi haja al menos entre 'ls municipals.

Tè molta rahó 'l Sr. Francisco Llenas, al manifestarnos que l' epigrama firmat C. F. G. que sorti en l' *Esquella* dos números endarrera y que comensa: *Un que volia sabé l' hi pertany.*
Queda feta la manifestació que 'ns demanava.

Dilluns rebérem un ofici del govern, dihentnos:
«Ha sigut denunciat *El Figaro*.»
Dimars un' altre ofici del govern repetia:
«*El Figaro* ha sido denunciado.»
¡Pobre *Figaro*! Avants *Figaro* afeytava; pero are per lo que veyém, l' afeytan á n' ell.

Mentres han durat las bromas de Carnestoltas hi ha hagut á Sant Jaume funcions de rogativas, de dia y de nit.

Cadascú 's diverteix á sa manera.
Fins lo *Brusi*.
Lo *Brusi* deya en la primera gacetilla: «Ayer las rogativas estuvieron muy concurridas etc., etc.»
Y la segona gacetilla comensava dihent: «Muy animada estuvo ayer la Rua etc., etc.»
Diu que á l' iglesia Sant Jaume Sant Miquel y 'l dimoni llegint lo *Brusi* van ferse un tip de riure.

Dos tipos van entrar á un restaurant de la Rambla, van atiparse y no van voler pagar lo gasto. Y ja 'ls tenim que van menjar de franch.
Los municipals van acompanyarlos á la casa gran, y allí van dormir.
Ja 'u veuen: y encare dirán que aquí á Espanya estém com estém. Fassin lo que vulgan, may nos falta un bon dinar y un domicili segur.

Aixó 'm recorda aquell fet històrich, rigurosament històrich.
Se tracta de un senyor molt ben posat que s' atipa

com un general, fá servirse Burdeos, puro de l' Habana, y acabat crida al amo del restaurant y l' hi diu que no t' cap quarto.
L' amo l' hi respon:—Home, aixó no 'u féu may més aquí; en tot cas, aneuho á fer al restaurant X.
—Es imposible: va dir lo petardista precisament vaig anarhi ahir y l' amo de allá vá atrassarme aquí á casa de vosté.

Y are que parlém de restaurants y que acabém de sortir del Carnestoltas, escoltin.
Un dia un gacetiller molt amich mèu vá anar al ball del Liceo disfrassat de pinxo.

Entrá al sortir á un restaurant: demaná un biftech, hi havia molta pressa y tardavan á servirlo. Un altre pinxo estava segut al sèu costat, y havia demanat també un biftech ja feya estona.
Per últim van servirli; y 'l gacetiller disfrassat, vá pèndreli ab una revolada, dihentli:
—Porta aixó aquí: si vols menjar esperat y si se t' ofereix res, sortim á fora.
Y 'l pinxo 's vá espantar, deya 'l gacetiller, y no 'm vá dir res.
—¡Oh! l' hi contestá un amich: no 'u trobis estrany, pot ser era una disfressa com tú que 't prenía per un pinxo de debò.

Tres sessions ha tractat de celebrar l' Ajuntament, y en totes ha hagut de plegar velas per falta de concejals.
Ja 'u veuen: los regidors de Barcelona fan la competencia á n' en Lopez: *fán campanas*.

Diu que s' está imprimint una traducció catalana del poema de Joan II «*Los petons*,» y que no 's posará á la venta.
Bèn fet: petons amagats son los millors.

QUENTOS.

Passa un senyor molt ben abrigat per la Rambla, y se l' hi acosta un pillet y al moment de anarli á pendre 'l rellotje 'l senyor l' hi atrapa la mà.
—¿Qu' es aixó? crida 'l senyor mirantse 'l de fit á fit.
Y 'l pillet mitj confós l' hi respon:
—Dispensi: 'm convenia saber quina hora es, y per no molestarlo jo mateix l' hi treya 'l rellotje.

Una frase de un butxi francés:
«Los criminals al matar á algú jagan; y al morir, condemnats per la lley, jagan també. Jo no jugo; *escapso*.»

Trobo á un amich mèu á Paris, y l' hi dich:
—¡Anton! Tú per aquí?
—Y donchs? ¿qu' hem de fer? me respon. Hi tingut de venir á passar la lluna de mel.
—¡Hola! ¿qué?... T' has casat.
—Si, senyor.
—¿Y la dona?
—Ella s' ha quedat á Barcelona.
—¿Y d' aixó 'n dius passar la lluna de mel?...
—Com las vols passar millor?...

—No hi jugat més que un cop á la vida, y ab una vegada ja 'n vaig tenir prou, deya un jove.
—¿Vas perdre?
—Al revès: vaig guanyar moltíssim; pero vaig comensar á rumiar... ¿Y si aixó que hi guanyat no haguesen perdut?... vaig dirme per mi mateix... Y no hi agafat més las cartas.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
L' any passat fent la total, tot pelant una *hu-dos-tres* mon cor vaig *quart* á l' Agnés qu' es xicota *hu-dos* com cal.
Aquest any es bèn segu que per Totsants nos casém, puig com los dos ne fem hú, ¡ay lector! calcula tú quina total que farem!

XIVS.

II.
Quan fujo de un animal no m' enfada may ningú si dihuen que só total, pues recelant algun mal hasta á n' al mèu *dos* tinch *hú*.

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

La veurás sempre ab neguit: sempre gruny, sembla una gueta,

may la veurás estar quieta tant de dia com de nit.
Lo mateix que 'ls que dolor pateixen ó un mal dolent, veurás que segons lo vent mou més ó menos ramor.

J. C.

ANAGRAMA.

La noya de 'n Pau Janot diu que 'l ventre l' hi fá mal, y tot avuy que fá 'l bot, y es que, fills, está molt tot del tot que tinch al total.

P. S.

OCTÓGANO DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletas que llegidas vertical y horizontalment digan la 1.ª ratlla: un aliment; la 2.ª una població de Catalunya; la 3.ª la venen á las pastelerías; la 4.ª un nom de home; la 5.ª com se troba la mèva xicota y la 6.ª un signo afirmatiu.

PERE PAU.

TRENCA-CAPS.

Nápol's, Semoleras, Paradis, Ocata, Raurich, Ases, Urgell, Gignás, Estruch, Escudellers, Bomba, Ramalleras, Tapineria, Serra.
Ab la primera lletra de aquests carrers de Barcelona, formar lo nom de una capital de Europa.

TIERNÓ DEL BOGATELL.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Omplir aquest pichs ab números, de manera que sumats vertical, horisontal y diagonalment donga de producto 31.

PEPET CROSTAS.

GEROGLIFICH.

K D A A Q
A K A A A S
I A I X A L
A D Tot Tot

GIRA MISSALS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*No-ve-na-ri*.
2. IDEM 2.ª—*Si-son*.
3. ENDAVINALLA.—*Llengua*.
4. TRENCA-CLOSCAS.—*L' ocasió fá 'l Uadre*.
5. COMBINACIÓ.—*Rosendo*.
6. CONVERSA.—*Odeon*.
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Filomena*.
8. GEROGLIFICH.—*Com més esperém la rifa menos vé*.

ANUNCIS.

PARIS-MURCIA.—Edició francesa publicada á favor dels inundats de Espanya.
Preu 5 rals la edició económica y 14 rals la de lujo.

PARIS-MURCIA.—Edicion en español, dibujos, texto, autógrafos, iguales á la edicion francesa.—Precio 8 rs. el ejemplar.

MURCIA-PARIS.—Número escrito por literatos españoles en muestra de agradecimiento á la caritativa Francia.—Precio 2 rs.

Tot se ven en la Hibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

GRANIZADA.

ALBUM PER APELES MESTRES.

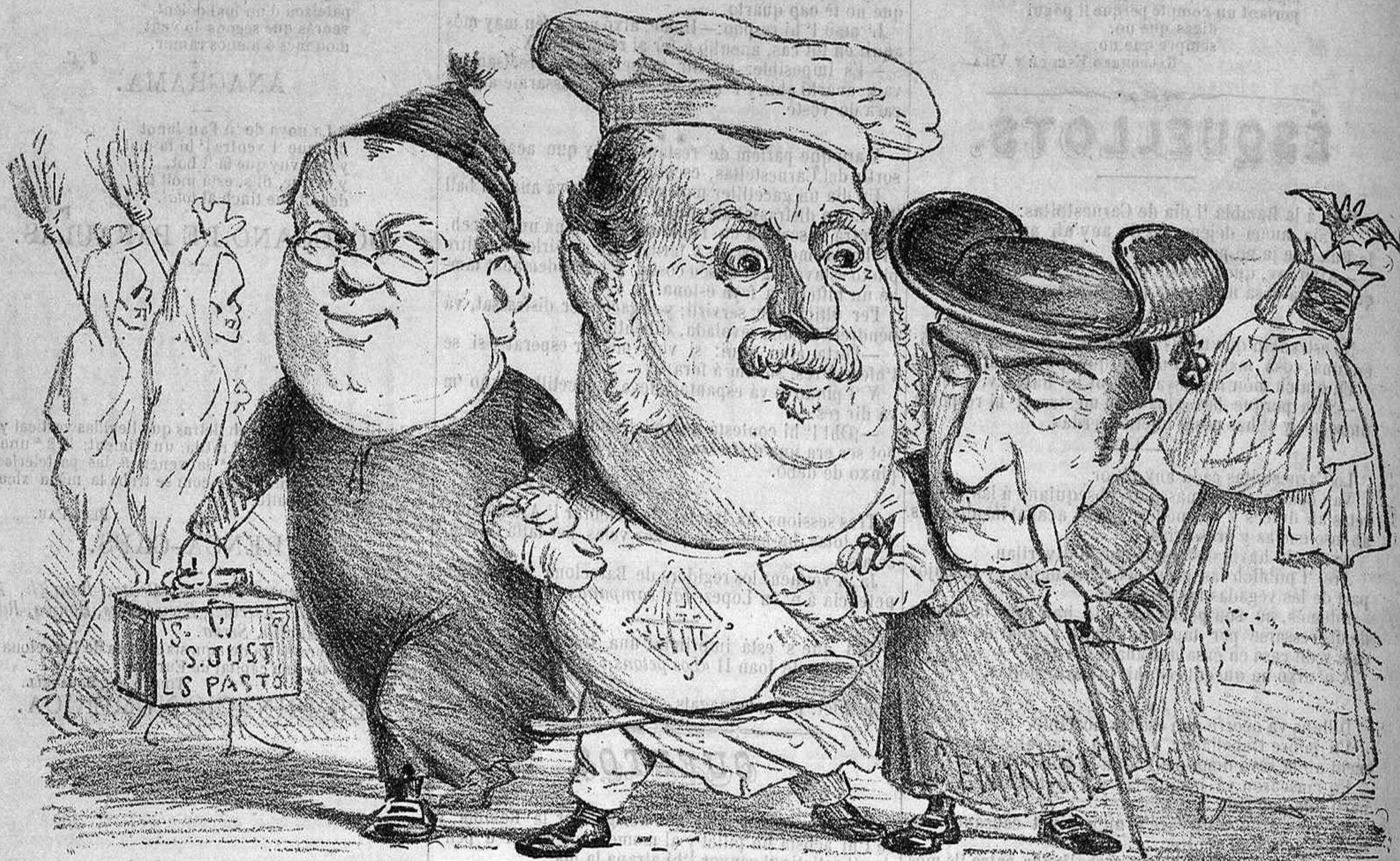
Un d' aquests dias se posará á la venda aquest album d' artista que ja cal que corrin á comprarlo aixis que surti. *La Granizada* 's publicarà en 12 cuaderns, un cada mes. a ralet cada un. L' Album complet contindrà més de 300 dibuixos y costará, naturalment, 12 rals.

Acabada la publicació s' encuadernarán los exemplars que quedin ab una bonica cubierta al cromo feta espessa per l' Album y que 's vendrà separadament.

Punts de venda: en la Administració, Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibrerías d' Espanya.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

ACTUALITATS.

Recorts del Carnaval.

Lo qui la fá.

QUARESMA

Los que la passan.